

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Інституту народознавства

НАН України

Протокол № 3 від 07.05.2025 р.

Голова вченої ради

Степан ПАВЛЮК

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ ІНСТИТУТУ НАРОДОЗНАВСТВА НАН УКРАЇНИ В 2025 РОЦІ

Правила прийому розроблені Приймальною комісією Інституту народознавства НАН України (далі – Приймальна комісія) відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2016 р. № 261, Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 27 лютого 2025 року № 386.

Правила прийому діють до затвердження МОН України Порядку на наступний, 2025 рік. При необхідності до них вносяться зміни для приведення у відповідність до законодавчих і нормативно-правових документів України, відомчих актів НАН України та установчих документів Інституту народознавства. Зміни до діючих Правил прийому оформляються у вигляді додатків, вносяться за ухвалою Вченої ради і затверджуються наказом директора.

1. Загальні положення

1.1 Організація прийому до аспірантури та докторантури Інституту окрім цих Правил, здійснюється також на підставі рішень і рекомендацій з даних питань Президії НАН України та Сектору підготовки наукових кадрів Відділу наукових і керівних кадрів НАН України.

1.2 Інститут народознавства НАН України (далі- Інститут) оголошує прийом на навчання здобувачів вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії.

1.3 Провадження освітньої діяльності в Інституті здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України про ліцензування освітньої діяльності № 223 л від 12.06.2023 р. Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензійного обсягу (6 осіб) за спеціальністю (спеціалізацією) В9 історія та археологія, відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (з врахуванням змін відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2017 року № 53 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»).

1.4 На навчання для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра.

1.5 Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

1.6 Підготовка в аспірантурі здійснюється за денною формою навчання.

1.7 Організацію прийому вступників до Інституту здійснює Приймальна комісія, склад якої затверджується наказом директора Інституту, який є її головою. Приймальна комісія діє згідно з положенням про Приймальну комісію Інституту, затвердженим Вченою радою Інституту відповідно до Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року №1353/27798.

1.8 Усі питання, пов'язані зі вступом до Інституту, вирішуються Приймальною комісією на її засіданнях.

1.9 Рішення Приймальної комісії, прийняті в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором Інституту.

1.10 Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії громадян України здійснюється: за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення); за кошти фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту).

1.11 Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між науковими установами.

1.12 Особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства визначені у розділі 5 цих Правил прийому.

1.13 Прийом до аспірантури здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування навчання. Конкурсний відбір здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань зі спеціальності, дослідницької пропозиції (наукових публікацій, інших наукових досягнень чи реферату) та іноземної мови.

1.14 Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до розділу 4 цих Правил прийому.

1.15 Вступні випробування до аспірантури зі спеціальності проводяться відповідними предметними комісіями, склад яких затверджується наказом директора Інституту.

1.16 Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї завчасно, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 658 від 26 серпня 2015 року «Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців»).

1.17 Програми вступних випробувань для здобуття ступеня доктора філософії розробляються Приймальною комісією та затверджуються Вченою радою Інституту. Програми вступних випробувань оприлюднюються на веб-сайті Інституту.

1.18 Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені Інститутом, розглядає апеляційна комісія Інституту, склад та порядок роботи якої затверджується наказом директора Інституту.

2. Строки прийому заяв і документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

2.1 Прийом заяв і документів, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування на навчання проводиться в такі строки: для здобуття освітньо-наукового рівня: доктора філософії.

Етапи та строки вступної кампанії Початок прийому заяв та документів з 3 вересня до 12 вересня 2025 р.

Закінчення прийому заяв та документів 12 вересня 2025 р.

Строки проведення конкурсного відбору з 15 вересня до 24 вересня 2025 р. Оприлюднення рейтингового списку вступників до 26 вересня 2025 р. Зарахування вступників з 01 жовтня 2025 р.

2.2 Порядок роботи Приймальної комісії: дистанційний режим, перед подачею документів контактувати через електронну пошту Інституту народознавства НАН України (ina@mail.lviv.ua).

3. Порядок прийому заяв та документів в аспірантуру

3.1 Вступники для здобуття ступеня доктора філософії на основі ступеня магістр (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст) подають особисто до Приймальної комісії заяву (тільки в паперовій формі).

До заяви вступники додають:

– копію документа, що посвідчує особу;

– копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень і копію додатка до нього. Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку

визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 р.;

- автобіографію,
- особовий листок з обліку кадрів, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- військовий квиток або посвідчення про приписку (для військовозобов'язаних);
- згоду на збір та обробку персональних даних;
- 4 фотокартки 3×4;
- рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу/наукової установи (за наявності);
- успішне складання єдиного вступного іспиту (далі – ЄВІ) з оцінкою за тест з іноземної мови не менше 150 балів та оцінкою за тест загальної компетентності не менше ніж 150 балів, єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень (далі – ЄВВ);
- список опублікованих наукових праць та їх копії (за наявності);
- мотиваційний лист (має містити інформацію викладену вступником у письмовій формі про особисту зацікавленість навчання в аспірантурі, загальний обсяг 350 -500 слів).
- вступники, які не мають опублікованих наукових праць, подають наукові реферати (дослідницька пропозиція) з обраної ними наукової спеціальності. Науковий реферат – це науковий текст, підготовлений вступником до аспірантури, в якому здійснюється аналіз актуальних проблем етнології/історії та визначаються можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Вимоги до наукового реферату зі спеціальності «Історія та етнологія»:

- *Загальні вимоги.* Обсяг: текст 10–12 сторінок (шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал 1,5); мова: українська; структура: реферат повинен бути чітко структурованим з виділеними основними частинами; посилання: обов'язкове використання та наукового апарату (оформлення посилань, списку літератури та джерел).
- *Структура реферату.* 1. Титульна сторінка – назва навчального закладу; тема реферату; прізвище, ім'я, по батькові автора; назва спеціальності; місто і рік виконання. 2. Вступ – актуальність теми: аргументуйте, чому обрана тема є важливою для дослідження; мета роботи: зазначте, чого ви прагнете досягти в межах цього реферату; завдання: коротко визначте основні аспекти, які розглядатимуться; об'єкт і предмет дослідження. 3. Огляд літератури – короткий аналіз основних наукових праць, які стосуються теми реферату; порівняння підходів різних авторів, виділення найбільш важливих джерел; оцінка наукових дискусій (за наявності). 4. Основна частина – логічний і структурований виклад матеріалу за темою; використання аргументів і прикладів для розкриття теми; аналіз етнологічних або історичних явищ, процесів чи подій, залежно від специфіки теми. 5. Висновки – коротке узагальнення отриманих результатів; визначення перспектив подальшого дослідження; відповідь на питання, наскільки вдалося досягти мети реферату. 6. Список використаних джерел та літератури – оформлюється за державними стандартами; містить не менше 5-7 джерел (наукові статті, монографії, документи, архівні матеріали тощо).
- *Оформлення.* Поля: верхнє і нижнє – 2 см., ліве – 3 см., праве – 1,5 см. Абзацний відступ – 1,25 см. Нумерація сторінок – у правому нижньому куті (починаючи з другої сторінки). Таблиці, графіки або ілюстрації (за потреби) мають бути пронумеровані та підписані.
- *Критерії оцінювання.* Відповідність темі. Чіткість і логічність викладу. Науковість і аргументованість. Вміння аналізувати літературу та робити висновки. Грамотність і відповідність вимогам оформлення. Дослідницька пропозиція є складовою вступного іспиту з максимальною оцінкою 40 балів.

3.2 Документ, що посвідчує особу та громадянство, документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень і додаток до нього, військовий квиток

або посвідчення про приписку (для військовозобов'язаних) подаються вступниками особисто.

3.3 Усі копії документів засвідчуються за оригіналами Приймальною комісією Інституту. Копії документа, що посвідчує особу, військового квитка (посвідчення про приписку) не підлягають засвідченню. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

3.4 Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури та докторантури на денну форму навчання подається вступником особисто в десятиденний термін після зарахування.

3.5 Приймальна комісія Інституту допускає вступників до вступних випробувань на підставі вчасно поданих всіх наведених у переліку документів та за результатами співбесіди вступника з майбутнім науковим керівником, розгляду реферату, поданих наукових праць з урахуванням письмового висновку майбутнього наукового керівника. Приймальна комісія Інституту може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань в зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

3.6. Документи приймаємо поштою.

4. Проведення вступних випробувань, конкурсний відбір та зарахування вступників

4.1 Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, зараховуються:

- результати вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності);
- оцінка дослідницької пропозиції; оцінювання наукових досягнень (реферату) відбуватиметься на фаховому вступному випробуванні.
- результати успішного складання ЄВІ з вступного іспиту з іноземної мови та загальної компетентності а також з ЄВВ.
- додаткові вступні випробування (у разі необхідності) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності).

Послідовність проведення вступних випробувань: додаткове випробування, вступний іспит зі спеціальності (дата вступних іспитів визначається відповідно до рішення Президії НАН України).

4.2 Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Додаткові вступні випробування передують основним вступним іспитам. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано»/«не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного випробування і позбавляється права брати участь у конкурсі.

4.3 Результати вступних випробувань оцінюються за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання вступного випробування за 100-бальною шкалою визначаються у відповідній програмі вступного випробування.

4.4 Вступники, які наберуть на вступному випробуванні зі спеціальності менш як 80 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

4.5 Результати вступних випробувань до аспірантури Інституту дійсні протягом календарного року.

4.6 Для конкурсного відбору осіб, які вступають до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії, конкурсний бал вступника обчислюється шляхом додавання балів.

4.7 У разі одержання однакової кількості балів за результатами вступних випробувань переважне право при зарахуванні матимуть вступники які: отримали більш високий бал за результатами складання іспиту з наукової спеціальності; мають публікації у виданнях, які включені до баз Scopus або Web of Science; мають міжнародний сертифікат з іноземної мови, що підтверджує рівень B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня; мають рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу/наукової установи; переможці та призери конкурсів студентських робіт МОН та НАН України.

4.8 Особам, допущеним за рішенням Приймальної комісії до вступних випробувань в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.

4.9 Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом на навчання за рахунок державного замовлення, можуть бути рекомендовані до зарахування в аспірантуру для освоєння освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за кошти фізичних (юридичних) осіб. Розмір плати за навчання в аспірантурі у 2025-2026 н.р. становить 40300 грн. (сорок тисяч триста грн. 00 коп.). Розмір плати за навчання в аспірантурі, може змінюватися у зв'язку із підвищенням посадових окладів відповідно до змін в Законодавстві України з обов'язковим інформуванням про це замовника.

4.10 Особи, які без поважних причин не з'явились на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

4.11 Рейтинговий список вступників до аспірантури формується Приймальною комісією за конкурсним балом від більшого до меншого із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові та конкурсного бала вступника. Списки вступників, рекомендованих до зарахування, оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах Приймальної комісії.

4.12 Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора Інституту на підставі рішення Приймальної комісії.

5. Особливості прийому та навчання іноземців та осіб без громадянства для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук

5.1 Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства (далі-іноземці) здійснюється згідно із Законом України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», Указом Президента України від 03 червня 1994 року № 271 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно- територіальними одиницями Республіки Молдова», постановами Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року № 136 «Про навчання іноземних громадян в Україні», від 11 вересня 2013 року № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору на навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за №2004/24536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 грудня 2015 року № 1272).

5.2 До аспірантури на очну (денну) та заочну форми навчання для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються іноземці, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

5.3 Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства в аспірантурі Інституту здійснюється:

- на підставі міжнародних договорів України;
- на підставі договорів, укладених між Інститутом та вищими навчальними закладами (науковими установами), про міжнародну академічну мобільність;
- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

5.4 Прийом заяв і документів від іноземців, проведення співбесіди з фахового випробування та зарахування на навчання, на підставі рішення Приймальної комісії, здійснюється упродовж року.

5.5 Для вступу до аспірантури іноземці особисто подають до Приймальної комісії заяву у паперовій формі. До заяви іноземець додає:

засвідчену копію диплома та додатка до диплома про закінчення вищого навчального закладу, документ про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ; копію паспортного документа іноземця або документа, що

посвідчує особу без громадянства; медичний документ (сертифікат) про стан здоров'я вступника, засвідчений офіційним органом здоров'я країни, з якої прибув іноземець, виданий не раніше ніж, за два місяці до в'їзду іноземця на навчання в Україну; рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу/ наукової установи (за наявності); 8 фотокарток розміром 3x4; копію посвідчення закордонного українця (за наявності). Документи про освіту, мають бути засвідчені, в країні їх видачі у спосіб, який офіційно застосовується в цій країні для такого засвідчення, та легалізовані відповідною закордонною установою України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України і подаються з перекладами на українську мову з нотаріальним засвідченням. Відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 05.05.2015 № 504 документи про освіту, отримані за кордоном в обов'язковому порядку проходять процедуру визнання освітнього рівня.

5.6 Іноземці, які вступають на навчання за програмами академічної мобільності, подають документи, затверджені Правилами прийому Інституту та/або передбачені вимогами міжнародних програм та/або договорів, у рамках яких реалізується академічна мобільність.

5.7 Порядок роботи Приймальної комісії по прийому на навчання іноземних громадян: щодня, крім суботи та неділі, з 11 год до 16 год (перерва з 13 год до 14 год).

5.8 Приймальна комісія Інституту допускає іноземців до проведення співбесіди зі спеціальності на підставі вчасно поданих (всіх наведених у переліку) документів і може відмовити вступнику в допуску до проведення співбесіди вступнику в аспірантуру в зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

5.9 Не допускається повторне проходження співбесіди.

5.10 Іноземці, які успішно пройшли співбесіду, рекомендовані до зарахування в аспірантуру рішенням Приймальної комісії для освоєння освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за кошти фізичних (юридичних) осіб зараховуються до Інституту на підставі рішення Вченої ради та наказів директора Інституту про зарахування.